

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

103. An possit quis, si non habet peccata mortalia confiteri in genere, v. g. se commisisse peccatum contra Castitatem? Et quid, si tunc aperiat simul aliqua venialia in specie? Et observatur, quod ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

fusionem sui, aut ut recipiat instructionem aliquam à Sacerdote, ratione cuius possit induci ad dolorem de ipsis, & propositum ea vitandi, non peccat illo modo, sicut non peccaret ex natura rei, qui ornatus causa deauraret Hostiam consecrandam ex aliqua parte, modo non vellet aurum illud consecrari.

8. Per quam resolutionem conciliari possunt fortassis Auctores, quorum aliqui dicunt, quod sit peccatum mortale confiteri talia venialia, & alij, quos sequitur Cardinalis Lugo, putant, quod non sit peccatum mortale. Hæc utque Pontius.

RESOL. CIII.

An possit quis, si non habet peccata mortalia, confiteri in genere, v. g. se commississe peccatum contra Castitatem?

Et quid si tunc aperiat simul aliqua venialia in specie? Et observatur, quod si quis peccata non habet mortalia, sed venialia tantum, non sat sit, ut dicat in generali se venialiter peccasse, peccatorum tacita specie, sed ut unicum explicet saltem oportet, in specie peccatum, v. g. mendacij, furti, &c. dato ad venialium homo non teneatur confessionem; nam supposito ea confiteri velit, saltem unum in specie explicare oportet, suppressis aliis? Ex p. 1. r. 7. & Miscell. 7. Rel. 35.

§. 1. **H**anc questionem præter alios pertractat Ludovic. Caspenl. in *curf. Theol. tom. 2. tr. 24. disp. 4. sect. 18. n. 158.* ubi sic ait; Difficultas tamen est de eo, qui non habet conscientiam peccati mortalis, an sufficienter confiteatur explicans aliquod peccatum vite antea facta in genere, v. g. acculo, quod in superiori vita sæpius contra castitatem graviter deliquerim. Et quidem si tunc aperiat simul aliqua venialia in specie, v. g. verba otiosa, mendacia levia, de quibus probabiliter credat esse attritum; non est dubium, quin censeretur debeat sufficiens confessio, & impendi debeat absolutio. Itaque difficultas est: An in homine conscientiam lethalis non habente, sufficiens, & licita sit ista confessio: Acculo quod olim graviter per incontinentiam peccaverim? Suar. *disp. 23. sect. 1. existimat partem affirmantem speculative tantum posse defendi, non verò practice propter materiam incertitudinem, ac proinde supposito quod aliquis velit confiteri, debere aliquod peccatum, saltem veniale, in particulari exponere; si verò necessitas urgeret, vel id fieri non posset, addit peccatum in genere explicatum, v. g. mendacia, vel verba otiosa vite antea facta, fore materiam sufficientem.*

2. In primis oritur, confessionem illam si bona fide fiat, validam esse, & vero Sacramento sufficere, quia non est de necessitate Sacramenti, sed præcepti explicare speciatim in confessione peccata, ut patet in moribundo, vel ignaro linguæ, qui nullum speciale possunt explicare peccatum, & ex libitis confessionis signis valide absolvuntur. Dices illud habere locum urgente necessitate, & non aliàs. Contra, quia neque citra necessitatem illa explicatio est necessaria in confessionibus omnino spontaneis, sicut nec explicare numerum peccatorum, quod videmus fieri apud pios, & doctos, qui confitentur de verbis otiosis, de mendaciis levibus in genere vite antea facta; nullum ex eiusmodi peccatis particulare, nullumvè eorum numerum exponendo, quas confessiones docti, & pii Confessarii approbant.

3. Secundò opinor, prædictam confessionem per

se loquendo, licitam esse, & colligitur ex eodem Valquio. Et probatur ratione adducta, quia non magis requiritur ad hoc Sacramentum ut exponatur peccatorum species, quam numerus: sed exponere numerum non est necessarium, ut vidimus, & est praxis, & usus piorum, & DD. ergo. Deinde, quia si peccat, species in confessione voluntaria deberet exponi, esset, ut confessario notus esset penitentis status; at hæc ratio solum habet locum in confessionibus necessariis. Nam in liberis, sicut liberè se exponit reus iudicandum de tali peccato in genere: quare sicut istud in summa necessitate, & validè, & licitè exponitur, & absolvitur: sic etiam in summa confitendi libertate. Unde licet juxta Trident. species, & numerus peccatorum exponi debeant, hoc intelligendum est de confessione necessaria, non verò de libera.

4. Dices, ex hac doctrina sequitur, quod hæc confessio sufficere, & licebit, acculo, quod olim graviter peccaverim, vel etiam ista; acculo quod olim peccaverim. Respondetur, quod et si speculative videatur concedendum consequens, non tamen practice; quia est contra totius Ecclesiæ consuetudinem; & hæc omnia docet Caspenlis ubi supra.

5. Observat tamen ex Bonacina Possentius in *re-col. q. mor. ver. confes. Sac. n. 49.* quod si peccata non habet mortalia, sed venialia tantum, non sat est ut dicat in generali, se venialiter peccasse, peccatorum tacita specie, sed unicum explicet saltem oportet peccatum in specie, v. g. mendacij, vel furti, &c. dato ad venialium homo non teneatur confessionem, nam supposito ea confiteri velit, saltem unum in speciali explicet oportet, suppressis aliis.

RESOL. CIV.

An, ut quis integrè confiteatur veniale peccatum, possit explicare complicem? Ex p. 1. r. tract. 4. & Misc. 4. Refol. 41.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam contra Eminentiſſ. Cardin. Lugo tenet novissimè Pater Vericelli in *q. mor. tr. 8. q. 19.* quia, ait ille, qui libet habet jus, ut sua venialia peccata integrè confiteatur: ergo licitè utitur jure suo, quamvis inde per accidens, sequatur infamia proximi.

2. Respondet Lugo n. 397. hoc argumentum continet petitionem principij, & supponunt probandum, nam de hoc ipso est questio: An penitens habeat jus ad infamandum complicem, & per consequens an id faciens utatur jure suo?

3. Contra, tunc contineret petitionem principij: quando idem esset confiteri integrè, ac complicem infamare; sed ista diversa sunt, & separabilia; nam potest esse integra confessio sine infamia, quia ignotus, vel nota ejus perversitas Confessario; ergo rectè arguitur, habere jus ad integrè confitendum ex qua confessione per accidens sequitur infamia complicis; ergo possum uti jure meo, non curando, sed permittendo, quod inde per accidens sequatur proximi infamia; sic communiter DD. docent: Mulierem posse uti jure suo, ne videatur inurbana domo exire, & permittere peccatum eam depereuntis; sic possum uti jure meo petendo Sacramentum à Parocho, & permittere peccatum ipsius, quem scio indignè ministraturum.

4. Probatur secundò, possum ob notabile lucrum temporale, ad quos jus habeo, manifestare occultissimum proximi peccatum: verbi gratia, frater meus